

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ РОЗРОБКИ КОНЦЕПЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В СФЕРІ МАКРОЕКОНОМІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Какутіч П.Ю.

НДІ сталого розвитку та природокористування, м. Сімферополь

Державна політика в сфері макроекономічного регулювання екологічної безпеки передбачає створення цілісної системи заходів правового, економічного, соціального, освітнього, інформаційно-пропагандистського та організаційного характеру, що в свою чергу вимагає розробки відповідної концепції. Тому на часі розробка концепції державної політики в сфері макроекономічного регулювання екологічної безпеки. Ця Концепція має бути системою науково обґрунтованих стратегічних підходів, які повинні бути покладені в основу державної політики у сфері макроекономічного регулювання екологічної безпеки, законодавчих та економічних засобів стимулювання екологічно-ощадливого та природоохоронного господарювання, визначає основну мету, завдання і напрями його розвитку відповідно до головних цілей розвитку країни. Правовою основою Концепції є Конституція України, закони України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про основи національної безпеки України», «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року» інші нормативно правові акти в сфері охорони навколишнього природного середовища. Завданнями у сфері забезпечення екологічно збалансованого природокористування та забезпечення екологічної безпеки є підготовка та схвалення в 2012 році проекту Концепції 10-річних рамок політики сталого споживання та виробництва згідно з Йоганнесбурзьким планом дій, розроблення та реалізація Стратегії та національного плану дій до 2015 року, подальший розвиток національної системи кадастрів природних ресурсів, державної статистичної звітності з використання природних ресурсів та забруднення навколишнього природного середовища. Передбачається технічне переоснащення виробництва на основі впровадження інноваційних проектів, енергоефективних і ресурсозберігаючих технологій, маловідходних, безвідходних та екологічно безпечних технологічних процесів до 2020 року та запровадження до 2015 року системи економічних та адміністративних механізмів з метою стимулювання виробника до сталого та відновлюваного природокористування і охорони навколишнього природного середовища, широкого запровадження новітніх більш чистих технологій, інновацій у сфері природокористування.

Макроекономічне регулювання екологічної безпеки передбачає удосконалення регіональної екологічної політики, саме, зокрема, розроблення до 2015 року методології та підготовка місцевих планів дій з охорони навколишнього природного середовища та впровадження екологічної складової в стратегічні документи розвитку міст та регіонів, урахування вимог Ольборзької хартії під час проведення оцінки регіональних програм соціального та економічного розвитку, перегляд до 2020 року генеральних планів розвитку великих міст з метою імплементації положень зазначених міжнародних документів.

В сфері бюджетного забезпечення макроекономічного регулювання екологічної безпеки – законодавче забезпечення до 2015 року переходу від соціально-економічного планування до еколого-соціально-економічного планування розвитку регіонів і міст, розроблення до 2020 року нормативно-правової бази щодо еколого-економічних макрорегіонів та проведення класифікації регіонів за рівнями техногенно-екологічних ризиків, створення відповідних банків геоінформаційних даних і карт.

У сферу макроекономічного регулювання екологічної безпеки потрапляють важелі та механізми сприяння виробництву товарів та послуг, зокрема: виробництво спеціальної екологічної техніки, приладів, пристроїв і апаратів для контролю стану навколишнього середовища й очищення скидів, викидів і відходів від забруднюючих компонентів; створення ресурсозберігаючих техніки і технологій; розширене використання вторинних ресурсів і екологічне відтворення; екологічна освіта і виховання; виконання спеціалізованих екологічних послуг. У рамках кожного з перерахованих напрямків діяльності виникає самостійне ринкове середовище з ідеями, патентами, ресурсами, товарами, послугами, працею і капіталом.

Метою Концепції є забезпечення політики переходу держави на шлях сталого розвитку за рахунок всебічного системного макроекономічного регулювання забезпечення екологічної безпеки розвитку та розміщення продуктивних сил та екологізації господарської діяльності в цілому.

Мета визначає завдання: визначення макроекономічного регулювання екологічної безпеки як одного з пріоритетних напрямків економічного розвитку держави; уточнення цілей та основних напрямів політики органів державної влади щодо макроекономічного регулювання екологічної безпеки, визначення критеріїв бюджетної підтримки діяльності планів, програм, проектів з охорони і раціонального використання природних ресурсів, попередження надзвичайних екологічних ситуацій; формування єдиного комплексного методологічного підходу до вирішення проблем розвитку макроекономічного регулювання екологічної безпеки органами виконавчої влади, міжнародними і загальнонаціональними громадськими організаціями, іншими юридичними та фізичними особами; визначення пріоритетів, правових, організаційних і фінансових інструментів державної підтримки макроекономічного регулювання екологічної безпеки, а також чітке встановлення видів діяльності, розвиток яких здійснюється винятково за рахунок ринкових механізмів і ресурсів міжнародних фінансових установ.